

بازتاب سنت اعتقادی و تاریخی در

دیوان اعشی الکبیر

تألیف: مهدی صالحی

- سرشناسنامه : صالحی، مهدی ۱۳۶۳ -
 عنوان و نام پدیدآور : بازتاب سنت اعتقادی و تاریخی در دیوان اعشی الکبیر / مهدی صالحی
 مشخصات نشر : همدان: مهدی صالحی، ۱۳۹۷
 مشخصات ظاهری : ۱۵۰ ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۰۰-۰۶۵۴-۱
 وضعیت فهرست‌نویسی : قیفا.
 یادداشت : کتابنامه.
 موضوع : اعشی، میمون‌بن قیس، - ۷ق.. دیوان -- نقد و تفسیر
 موضوع : شعر عربی -- قرن ۱ق. -- تاریخ و نقد
 موضوع : Arabic poetry -- 7th century -- History and criticism :
 رده‌بندی کنگره : PJA ۲۸۴۲ / د ۹۰۸ ص ۲ ۱۳۹۷
 رده‌بندی دی.ی : ۸۹۲/۷۱۳
 شماره کتابخانه ملی : ۵۲۳۷۲۰۷

بازتاب سنت اعتقادی و تاریخی در دیوان اعشی الکبیر

نویسنده: مهدی صالحی

ناشر: مؤلف

طرح جلد و صفحه‌آرایی: مصطفی قهرمانی

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

سال چاپ: ۱۳۹۷

نوبت چاپ: اول

قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
مقدمه	۱۱
مفهوم و ماهیت سنت	۱۷
اسم و لقب	۲۷
نشأت و خانواده اعی	۲۹
اعی و پیامبر	۳۱
وفات اعی	۳۵

۳۶	شعر اعشی.....
۳۷	دیوان اعشی.....
۴۱	موضوعات و ویژگی شعری.....
۴۱	مدح.....
۴۳	هجو.....
۴۴	خمر.....
۴۶	غزل.....
۴۶	وصف.....
۵۰	سنت اعتقادی.....
۵۳	طوفان نوح.....
۶۶	قوم عاد و ثمود و طسم و جدیس.....
۶۹	داستان حضرت سلیمان (ع).....
۷۱	باورها و مناسک و شعایر بت پرستی.....
۷۶	سنت‌ها و آداب و رسوم دینی - خرافاتی.....
۸۲	نشانه‌ها و نمادهای دین مسیحیت.....
۸۶	مرگ.....

- ۹۴..... سنت تاریخی
- ۹۷..... اقوام و قبایل نابود شده
- ۱۰۳..... شخصیت‌های تاریخی اساطیری
- ۱۱۳..... بناهای تاریخی باستانی
- ۱۲۵..... ج.ک.ها
- ۱۳۱..... فهرست تابع

مقدمه

شعر جاهلی یکی از قدیمی‌ترین انواع شعر عربی به شمار می‌آید و دستاوردی است که یک ملت صحن، با زبان و فرهنگی متفاوت از سایر ملل، آن را به نظم درآورده است. شعر این دوره، تمام واقعیت‌ها و ابعاد جامعه آن زمان را به تصویر کشیده است و به جرأت می‌توان گفت شعر جاهلی به خاطر مشتمل بودن بر تمامی اسرار فرهنگ و تمدن و اعتقادات و آئین‌ها و رسوم و اساطیر و حکایات و قصه‌ها، هویت اعراب به شمار می‌آید.

عزالدین اسماعیل می‌گوید: هرگاه از اعراب سخن به میان آید، شعر با آنها نیز ذکر می‌گردد؛ شعری که در حد خود به پختگی و نضج

رسیده است و در درون انسان عرب ریشه دوانیده است. این اشعار تمامی جوانب زندگی روحی و فکری را در خود جای داده است؛ تا جایی که متأخرین از آن به عنوان دیوان العرب و هویت زندگی اعراب یا کرده‌اند. (اسماعیل، ۱۹۷۱، ۱۷)

اشعار به جای مانده از آن دوره، دارای ارزش هنری و تاریخی بسیاری است که بعضی‌ها به تصور غلط، آن را فاقد هر نوع افکار و تصاویر هنری می‌دانند. در حالی که این اشعار، با تکیه بر سنت‌های شعری و تصاویر هنری، افکار ارزش‌ها و اعتقادات و اساطیر را برای ما نمایان می‌سازد؛ این بدان معناست که شعر جاهلی از مصادر مهم در تاریخ اعراب به شمار می‌آید.

سنت با همه انواع و مؤلفه‌هایش یکی از منبرین منابعی است که شاعران جاهلی نه تنها در ایجاد اغراض شعری و تصاویر هنری، از آن بهره برده‌اند؛ بلکه آن در تفسیر پدیده‌های جهان هستی راسخ نگاه شاعران نسبت به جهان و انسان مؤثر واقع شده است و بررسی این پدیده در ادبیات و به خصوص در شعر دوره‌ی جاهلی از اهمیت بسیاری برخوردار است؛ چرا که آن به گذشته ملت عرب اشاره دارد و

بررسی در مورد آن می‌تواند میان فرهنگ و تاریخ و اسطوره‌های عرب و سایر ملل رابطه‌ای برقرار سازد.

اعشی یکی از شاعران برجسته دوره جاهلی است که در میان سایر شعرا مقام و منزلتی بس رفیع دارد، او با نبوغ خویش توانسته تمایز سنت‌های ادبی یعنی سنت اعتقادی، تاریخی، اساطیری و... را در اشعارش به‌کار گیرد، که ما در این کتاب قصد داریم انواع و مؤلفه‌های سنت اعتقادی تاریخی آن را استخراج کرده و برخی از حقایق را با تکیه بر آنها اشکال سازیم.